

**ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ**

Λεωφ. Γεωργίου Βεργωτή αρ. 70
ΤΚ 28100 Αργοστόλι, Κεφαλονιά
Τηλ/φαξ 2671023019

Αργοστόλι, 1 Οκτωβρίου 2025

Έφυγε...

Η φίλη Σοφία Αράβου – Παπαδάτου έφυγε απρόσμενα, σαν άνεμος...
Άφησε πίσω, δώρο στη ζωή, παιδιά κι εγγόνια και τη δροσιά μιας όμορφης
ψυχής, ενός ανθρώπου γελαστού, πάντα καλοσυνάτου και δοτικού.
Κι έκαμε προσφορά σε μας πράγματα δουλεμένα στο στημόνι της καρδιάς με
υφάδι την ομορφιά και σαΐτα την αγάπη...: τα ποιήματά της, τα κείμενα της,
τους πίνακές της, τα κοσμήματά της. Όλα πολύτιμα σαν «κόσμημα» ακριβό από ατόφιο
χρυσάφι.

Η Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του Λ.Ε.Α θερμά συλλυπούμαστε το σύζυγο, τα
παιδιά, τα εγγόνια, τους συγγενείς και ευχόμαστε να έχει τον παράδεισο που της αξίζει. Γεμάτο
φως, ομορφιά, αγάπη.

Με θλίψη μνησιπήμονα

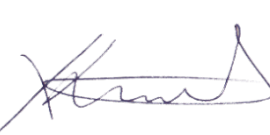
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΥΡΩΠΗ ΜΟΣΧΟΝΑ – ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

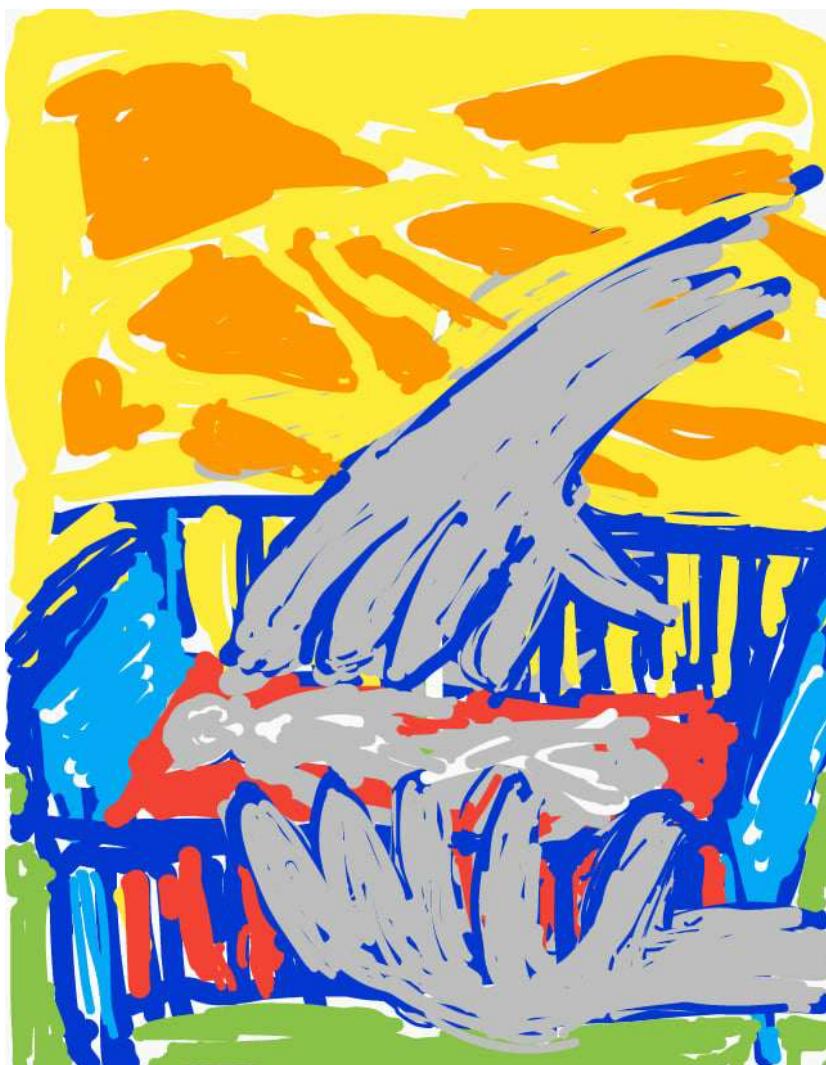

ΧΡΙΣΤΟΘΕΑ ΚΟΣΜΑΤΟΥ

Τιμητικά ακολουθούν τα έργα της Σοφίας Αράβου – Παπαδάτου τα οποία περιλαμβάνονται στον υπό έκδοση τόμο – αφιέρωμα στους σεισμούς του 1953 με τίτλο : «Πέτρα που απόμεινες στο χρόνο, μίλησέ μου...»

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Πίνακας

Σοφία Αράβου Παπαδάτου

«Χέρια σώζουν στο σεισμό»

Ψηφιακή ζωγραφική σε καμβά. Έμπνευση από το διήγημα «Συνάντηση του σεισμού του 1953 με τους κύκλους Μετανάστευσης στην Κεφαλονιά». Ο Γεράσιμος Βανδώρος, ναυτικός, στην Καρυά Ερύσσου, σώζει το βρέφος Γιάννη Παπαδάτο στο σεισμό του 1953. Ο σοβάς από το ταβάνι το επόμενο λεπτό πέφτει και γεμίζει το παιδικό κρεβάτι.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΕΙΣΜΟΥ 1953 ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Σοφίας Αράβου-Παπαδάτου

Πεντάχρονος ο μπόμπιρας ξερακιανός, ψηλόλιγνος και σγουρομάλλης, γέννημα στη λευτεριά της πέτρας, ο Αναστάσης, στους Αθηναίους, Τάσος.

Ροβόλημα στα ορεινά χωριά, χώμα, πρασινοχόρταρα στόλιζαν τα γυμνωμένα πόδια.

Φώναζε η μάνα, τον μάλωνε, μέσα της γέλαγε, το λέγανε τα μάτια.

Πιο δίπλα ο άλλος γιός, νιογέννητος, ο Γιάννος, έσκουζε μες την κούνια.

Γέλαγε η μάνα, τους ταχτάριζε, μονάχα εκείνη ήξερε το έλλειμμα γονιού. Τριαντάχρονη γνώρισε πατέρα.

Τάδινε όλα στα παιδιά, "φωστήρες μου", συνέχεια τους βλογούσε.

Φευγάτος ο δικός της πατέρας στην Αμερική απ' τα ορεινά της βόρειας Κεφαλονιάς, Καρυώτης, άρχοντας πατρίκιος όπως όλοι, μα και πληβείος της φτωχολογιάς.

Άφησε έγκυο τη νιόπαντρη νύφη, τη μάνα της, σήμερα νόνα, «θα σας πάρω στην ξενιτειά μόλις γεννήσεις» της υποσχέθηκε, αντάμωσαν, χωρίστηκαν, τα δυο ζευγάρια μάτια δακρυσμένα.

Δεν τα υπολόγισαν καλά, το κραχ, ο πόλεμος, στοίβες τα πιάτα στην Αστόρια, έφυγε το 1929 και ξαναντάμωσαν νόνος και νόνα, το 1954. Η κόρη είδε τον πατέρα 1961, από το 30 που γεννήθηκε, σαν ήρθε μαζί στην Ελλάδα το ζευγάρι των παππούδων.

Η νόνα, βράχος ομοίωμα του καλού βουνού, το Καλόν Όρος που τους βαστούσε. Όργωσε, τρύγησε, ξεστάχνασε, μεγάλωσε την κόρη.

Δίπλα βοήθεια, μαζί τα εμβάσματα του ξενιτεμένου, στα 20 την καλοπαντρεύει. Κανείς δεν είναι μόνος στα χωριά, όλα για όλους, απάλυνε η μοναξιά!

Καμάρωνε η νόνα τους δυο εγγονούς που φύτρωσαν από τη φύτρα της.

Βοήθεια στην κόρη για το μεγάλωμά τους

Ανήμερα 7 του Αυγούστου 1953, ανήσυχα ένοιωθαν τα ζώα «μπόρα θαρθεί» λέγανε μάνα και κόρη... ώσπου... άρχισαν τρελό χορό τα σπίτια, σείοταν η γη, ντουμάνι η σκόνη, δεν έβλεπαν στα δύο μέτρα.

Τα χέρια του Γεράσιμου Βανδώρου, ναυτικού ανιψιού και ξάδελφου, που έτυχε στο σπίτι και στο νησί, αρπάζουν το μωρό αστραπή από την κούνια.

Ορυμαγδός, ξεκόλλησε ο σοβάς, γέμισαν την κούνια μέχρι πάνω τα κομμάτια, θα έθαβαν το μωρό, έκλαιγαν όλοι αγκαλιά μες την αυλή και ας κουνιόταν η γη, έτοιμη να τους καταπιεί.

Δίπλα τους πέρναγε η πλατειά ρωγμή στο χώμα, τράβαγε στα χωράφια, για την ώρα είχαν χαρά, ο Γιάννος τους είχε σωθεί.

Η μάνα άντεξε 30 χρόνια, του πατέρα το ζωντανό αποχωρισμό, σε θάνατο παιδιού, κανείς δεν ξέρει!

Ο Πατρίκιος πατέρας των αγοριών, όψιμα είχε μπακάλικο στην Αθήνα, στόχος να φύγουν όλοι απ' τα στέρφα πια βουνά, δε φύτρωνε η σταφίδα να τους ζήσει.

Ξώμειναν θεόγυμνες πανέμορφες οι ξερολιθιές, ξασπρίζανε οι γκρίζες πέτρες κάτω απ' τον ήλιο.

Ακίνητες, αγάλματα, φώλιαζαν αγνές οι πιο πολλές, πελεκημένες τρίγωνες σφήνες οι αρμωμένες πέτρες στα κενά, τι ομορφιά!!

Παιδί μετανάστη της Αμερικής και ο γαμπρός, πηγαينوερχόταν ο πατέρας του στο νησί, έσπερνε παιδιά, να ξαναφύγει να τους θρέψει. Από το 1917 γύρισε μόνιμα το 1948. Καρότσι, εστίαση του δρόμου στην αρχή, μέχρι στο Woldorf Astoria λαντζέρης στη συνέχεια, « πέντε (5) νομά σ' ένα δωμά», γι αρχή!

Γυναίκες-λέαινες, λεύτερες, χαλυβδωμένες μόνες, των ναυτικών, μεταναστών. Μεγάλωναν μονάχες τα παιδιά, όργωναν τα χωράφια. Έτσι γεννιέται, μέχρι σήμερα, η Μητριάρχια στο νησί!

Έκλαιγε η Αθηναία νύφη όταν την έφερε ο Αναστάσης-Τάσος, μετά χρόνια πολλά, το 75, να γνωρίσει τα ερημωμένα πια χωριά, λίγοι γερόντοι έμεναν μόνιμα εμμονικά, κανένα, έλεγαν, δεν θα τους ξεριζώσει.

Έκλαιγε η νύφη Σοφία από την ομορφιά των ορεινών γλυπτών στον ουρανό, των ξαπλωμένων πέτρινων όγκων μες τη θάλασσα.

Ζήλεψε ο Εγκέλαδος το 53, αυτήν την ομορφιά, σείστηκαν πέρα για πέρα οι πέτρες.

Ο κύκλος όμως, είχε ακόμα μια διαδρομή να διανύσει για τους Βανδώρους της Καρυάς και τους Πατρίκιους Παπαδάτους.

Στην Αθήνα, ο παντοπώλης πια πατέρας, στο άκουσμα για σεισμό, σφράγισε το μαγαζί, να πάει να τους βρει. Για μέρες η γη σειόταν, έφτασε στην Πάτρα, πήδηξε στο καράβι για να τους φέρει πίσω, άκαιρα, «δεν πειράζει», αρκεί νάχουν σωθεί, ήταν πολλοί οι νεκροί.

Την ίδια ώρα η οικογένεια απ' τα βουνά φυγαδευόταν μαζί με άλλους απ' το Φισκάρδο, δρόμο για την Αθήνα.

Πόσο ν'αντέξουν στη σκηνή, με ουρανόσταλτη τροφή, Αμερικάνικη βοήθεια πέταγαν συνέχεια, κάτω τ' αεροπλάνα.

Ο κύκλος της ζωής, μάνα και παιδιά διαβάτες για Αθήνα. Η νόνα έμεινε στα βουνά, κάποιος να μείνει πίσω στη γη, στα ζωντανά.

Ένας πατέρας, τρελή αγωνία, ανάποδα γράφει την κυκλική διαδρομή. «Έφυγαν» του λένε οι συγχωριανοί «Πάνε για να σε συναντήσουν».

Τρέχοντας πάνω στην τρεμάμενη γη, φεύγει, πετάει τα κύματα πίσω μετράει.

Μετά δυο μέρες κλείνουν οι κύκλοι, συναντιούνται, αρχίζει στην Αθήνα νέα ζωή.

Η νόνα το 1954 φεύγει για την Αμερική να συναντήσει, έχει περάσει μια ζωή, τον μακρυσμένο, καθόλου ξεχασμένο σύντροφό της.

Όλοι μακριά από τη θυμαρίσια αρωματισμένη πέτρα, στο αργά και σταθερά, πολύπληθα αυξανόμενο, τσιμεντωμένη ελπίδα καλοπέρασης, στο μεγάλο άστυ.

Διαβάζουν τα γράμματα των παππούδων που δουλεύουν στην Αμερική, η νόνα γαζώνει πια στη μηχανή, θα έρθουν σε λίγα χρόνια ταξίδι στην Ελλάδα, ν' αγκαλιαστούν να γνωριστούν απ' την αρχή.

Τα άλλαξε όλα η φτώχεια, ο σεισμός, μετά από χρόνια, το κάθε καλοκαίρι αντάμωμα οι χωριανοί, γαλιάντρες για τα νέα στο χωριό!

Φάντασμα μια ζωή, μες τις κουβέντες τους, ο Εγκέλαδος Σεισμός!

«Παράθυρο στη ζωή»
Αρχείο Ε.Ν.Μαραγκάκη

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Σοφία Αράβου –Παπαδάτου είναι Οδοντίατρος. Μsc Κοινωνικής Οδοντιατρικής Ε.Κ.Π.Α και διδάκτωρ Ψυχολογίας Πάντειο. Έχει εκδώσει ατομικά 3 βιβλία, με ποιητικές συλλογές, μυθιστορήματα και δοκίμια. Συμμετέχει επίσης σε 12 επιστημονικούς συλλογικούς τόμους, προβάλλοντας την αξία της Διεπιστημονικότητας και της Τέχνης στην Εκπαίδευση. Δίδαξε ως επιστημονικός συνεργάτης, πέντε (5) χρόνια, Κοινωνική Ψυχολογία και Επικοινωνιακή Πολιτική, στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (πρώην ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, ΤΨΜΕ).

Ερασιτέχνης ζωγράφος και γλύπτρια, με πολλές συμμετοχές σε εκθέσεις. Μέλος του Ομίλου Οδοντιάτρων Λογοτεχνών Καλλιτεχνών (μέλος Δ.Σ. 2014-2017). Ιδρυτικό Μέλος της Ανοικτής Καλλιτεχνικής Τριλογίας Κεφαλονιάς (2006-σήμερα). Βραβευμένη από τον όμιλο Ουνέσκο, Α΄βραβείο στον 1^ο Διεθνή Λογοτεχνικό Διαγων. Ιθάκης, 2016 και για ζωγραφική- γλυπτική.